www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 282. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 4. грудня 1930. VOL. XXXVIII. No. 282. Jersey City, N. J., Thursday, December 4, 1930. THREE CENTS.

ГУВЕР ПРОПОНУЄ 150 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ У ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ

ВАШИНҐТОН. — У промові, яку президент Гувер виготовив з приводу відкриття останньої сесії 72 конгресу, підчеркнено потребу ощадности, щоби покрити недобір, який виносить $180,000,000. Супроти цього мусить відпасти в 1931 р. податковий однопроцентовий зворот, практикований минулими літами.

Крім цього президент поставив до конгресу домагання призначення $150,000,000, яка то сума має бути розділена між ріжні департаменти і призначена на допомогу безробітним.

Ота пропозиція Гувера стрінулася з загальною критикою. Назагал усі є за призначення цеї суми для допомоги безробітним, але є тої думки, що це конґрес має розділити, кому і які квоти мають бути призначені й на які потреби.

ПРОЄКТИ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ.

ВАШИНҐТОН. — В конгресі внесено такі проєкти щодо негайної допомоги безробітним.

Сенатор Ґлен заявився за призначення $150,000,000, згідно з пропозицією президента, й призначення цеї суми на поширення публичних робіт.

Сенатори Робинсон, Мек Нері й Керевей поставили домагання виасигнувати $60,000,000 для допомоги потерпівшим від посухи.

Сенатор Блейк вніс законопроєкт, у якім домагається призначення промислової комісії для стабілізації безробіття.

Сенатор Кепер поставив домагання призначити 40,000,000 бушлів пшениці для помочі товариствам допомоги голодуючим.

Сенатор Брукгарт домагається збільшення фонду, призначеного на публичну розбудову доріг, з $125,000,000 на $500,000,000.

Сенатор Кіес і конгресмен Еліот поставили законопроєкти в справі поширення розбудови федеральних будинків.

Сенатор Рід вніс законопроєкт у справі припинення на два роки припливу дальшої іміґрації з Европи й інших країв.

Конґресмен Кейбл заявився за цілковите негайне припинення допущення робітників до Злучених Держав на так довго, поки секретар праці не видасть іншого розпорядження.

Сенатор Оді вніс законопроєкт, який здержує всякий імпорт совітських товарів. Конґресмен Голдстон домагається призначення $50,000,000 для фонду „бездомних", яким має орудувати президент.

БІРЖА ЗАДОВОЛЕНА.

НЮ ЙОРК. — Нюйорська біржа стрінула промову президента доволі прихильно. Вона переконана, що конґрес поведе конструктивну працю в напрямі ліквідації безробіття й економічної депресії.

ДЕЙВИС ЗАСІВ У СЕНАТІ.

ВАШИНҐТОН. — В сенаті піднесено протест проти допущення Джеймса Дж. Дейвиса, бувшого секретаря праці, по причині, що він не подав вірно суми, яка була видана на виборчу акцію.

Протест цей не знайшов більшости і вибір Дейвиса зістав затверджений, а він сам заприсяжений.

ЮНІЯ ВИГРАЛА ІНДЖОНКШЕН.

НЮ ЙОРК. — Досі було можна читати головно про те, що промисловці вигравали перед судами інджонкшени проти робітників. Та тим разом сталося інакше. „Ледер енд Оверол Воркерс Юніон, Локел 178" пізвала перед суд „Амерікен Спортвейр Менюфектюрінґ Компані" за недодержання умови і принимання неюнійних робітників та несправедливий розділ роботи між робітників.

Юнія виграла й суд наказав компанії придержуватися умов. Апеляційний суд затвердив рішення нижчого суду.

КОТИ І ПСИ ТЕЖ БІДУЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — Товариство охорони звірят подає, що економічну депресію і безробіття відчувають і звірята, головно пси і коти. Тисячі їх волочаться вулицями без притулку, бо їх вигнали з хат люди, котрі самі не мають що їсти.

НАЙКРАЩІ РОБІТНИКИ ЦЕ ЛЮДИ ВИЩЕ 45 ЛІТ.

СИРАКЮЗ. — На нарадах „Ню Йорк Стейт Індостріел Сейфти Конґрес" говорив Герольд Лі, директор „Лайф Екстенешен Інститют оф Ню Йорк" про те, котрий робітник приносить найбільше заробітку для компанії. Він каже, що тільки старий і випробуваний робітник дає той заробіток. Це є той робітник, котрого не можна замінити другим. Тому всяка балачка про те, що людина з 45 роком працює з меншим успіхом, є пустою балаканиною, яка не має ніякого оправдання. З моєї практики, говорив Лі, можу ствердити, що доперва з 45 роком життя людина зачинає дійсно щось вартувати.

ЯК УКРАЇНЕЦЬ ШУКАВ СПРАВЕДЛИВОСТИ У ПОЛЬСЬКОГО ВОЄВОДИ.

Дня 1. листопада ц. р. приїхав до Городка під Львовом львівський воєвода Клюковський-Наконечніков для переслухання начальників громад і радних городецького повіту.

Між іншими радними був також переслуханий радний громади Мшани, Стефан Михайлишин. Він мав списані на папері поіменно всі особи, яких у звірський спосіб катували улани 14. полку, стаціонованого у Львові, а також знищення читальні „Просвіти" у Мшаній. Пан воєвода не дозволив докінчити читати того „пацифікаційного" документу (скарги) і велів радного Стефана Михайлишина замінути з місця до арешту.

Після того перервав авдієнцію і відїхав до Львова. Слідуючого дня привезли поліциї Стефана Михайлишина до Мшани та перевели в нього дуже основну ревізію. Не знайшовши нічого підозрілого, оставили його на волі.

Слід згадати, що дня 15. жовтня забрало було військо від того самого Стефана Михайлишина 2 фіри молоченого збіжа, годованого вепра, кури та яйця і... нічого за це не заплатило.

Пішов поскаржитись і... знайшов „польську справедливість"!

ЖИДИ ПРОТИ ПАРТІЇ ПРАЦІ ЗА ПАЛЕСТИНУ.

Зприводу смерти Гері Говлинга, члена партії праці, прийде незадовго до доповняючих виборів до парляменту з лондонського округу Ґвайт Чепел, у котрому Жиди мають подавляючу більшість. Жиди виставили свого кандидата, одного сіоніста. Коли в окрузі зявляється бесідник партії праці, Жиди йому не дають говорити, кричучи до нього, що партія праці зрадила Палестину, Жидів і таке інш. Газети заповідають, що партія праці стратить цей округ. Проти уряду тут ідуть комуністи.

ВАНДАЛИ ДАЛІ НИЩАТЬ ХРЕСТИ.

Ляцька банда новітніх вандалів знищила в Ямниці, станиславівського повіту, два камінні хрести, поставлені на цвинтарі. Один хрест був поставлений на памятку знесення пацщини, а другий на гробі місцевого українського діяча. Таксамо здемольовано бетоновий хрест, який поставлено минулого року на памятку знеславлення церкви ляцькими злочинцями.

ЗА ДОМАГАННЯ НАЛЕЖНИХ ПРАВ АРЕШТУЮТЬ.

Болгарська організація в Добруджі вислала телеграму до Ліґи Націй зі скаргою, що румунське правительство не дозволяє отворяти болгарські школи в Кілякрі. У телеграмі говориться, що Болгари внесли 7 тисяч подань із жаданням отворення шкіл з болгарською викладовою мовою.

Часть цих подань знищено, а петентів арештовано й про багатьох не знається, що з ними сталося. Болгарська організація Добруджі прохає Ліґу Націй поробити потрібні кроки в Букарешті, щоби в Кілякрі заведені були болгарські школи.

ЯК ПОЛЬСЬКА МІНІСТЕРЯЛЬНА КОМІСІЯ „ПРОВІРЯЛА" „ПАЦИФІКАЦІЇ" ЗВІРСТВА ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ І ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА.

Львів, 6. XI. 1930.

З великим шумом „зїхала" міністеріяльна комісія до Львова, щоби на місці „провірити ті адміністраційні дрібниткові промахи, які можна вважати надужиттями" — як це свого часу заявив був митрополитови Шептицькому міністер внутрішніх справ, генерал Складковський, — а які увесь культурний світ уважає нечуваними в культурних державах звірствами та звичайним гадким польським бандитизмом.

Отже та славна польська міністеріяльна „комісія" прибула в приняві заступника староства і кількох тайних поліційних щпіцлів між іншим і до провізоричного шпиталю, улаштованого заходами митрополита Шептицького в катедральних забудованнях св. Юра для нещасних українських жертв польського терору і знущання.

Прийшли, оглянути страшні рани, що гноїться і роплять, оглянули ті жертви, які мусіли піддатися тяжкій операції, щоби ратувати життя, оглянули тих нещасних, яких треба перевертати з боку на бік, треба їх годувати... І кожний думав, що після того будуть допити: хто й коли допустився такого звірства, як називалися ті кати або бодай до якої належали військової чи поліційної частини. Кожний думав, що бодай „про людське око" питатимуть за те, щоби бодай зробити ілюзію, що польська „справедлива" влада має намір „примірно" покарати тих звірів у людському тілі.

Одначе замісць того „комісія" випитувала тільки, **хто їх відвідував та фотографував...**

Ось і все, що могло цікавити польську міністеріяльну „комісію"...

Та може більше зацікавлення виявлять заграничні чинники...

ПІДПАЛИВ ВЛАСНИЙ ДІМ, ВІД ЧОГО ЗГОРІЛО ЦІЛЕ СЕЛО.

В селі Горжковице біля Радомска (Польща) зайшов випадок, який кидає сумне світло на теперішні нездорові відносини. І так місцевий господар Владислав Баранек підпалив свої забудовання, щоби цим способом одержати асекураційну премію. Та з причини сильного вітру вогонь перекинувся на сусідні будинки так, що внедовзі 13 мешкальних домів враз із господарськими будинками і цьогорічним збором знайшлося в полумях. Поліція арештувала Баранека і цим самим вратувала його від самосуду, що його хотіли виконати над Бараненком місцеві селяни. Втрати спричинені вогнем виносять 800 тисяч зол.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОДАЮТЬ МИСТЕЦЬКІ ТВОРИ.

Ратуючи себе від економічної кризи, большевики випродують усе, що дасться. На днях продано з третяковської галерії в Москві кілька образів Рембрандта і Рубенса, між іншими портрет короля Собіського, мальований Рембрандтом. Тим способом большевики хочуть дістати закордонну валюту. З давної царської галерії „Ермітаж" вже випродано майже всі образи.

ЗАСУД У СПРАВІ АТЕНТАТУ НА АРХИДІЯКОНА ЕВМ. САБОВА В УЖГОРОДІ.

Як відомо, дня 2. червня ц. р. в часі святкування „Дня Русскої Культури" вистрілив ученик української гр.-кат. семинарії, Фелір Тацинець, із револьвера до архидіякона Сабова, але не поцілив його. У слідстві зізнав він, що його намовила до цього жінка директора банку, Новаковська.

Обидвоє ставали вони дня 3. листопада ц. р. перед судом присяглих в Ужгороді. Боронили обжалованих адвокат д-р Гаги і д-р Юлій Брашайко. По переслуханню підсудних і оборонних мовах адвокатів, присягаі коло 11-тої години ночі потверджують 8 голосами вину оскарженик, по чому суд проголошує вирок, засуджуючи Тацинця на рік гострого арешту, а пані Новаковську на 5 літ тюрми. Прокуратор і оборонці внесли відклик.

УПАВ У ВОДУ ІЗ 60 МЕТРІВ ВИСОТИ.

При будові нового моста в Сідней (Австралія) втратив один робітник рівновагу і впав з висоти 60 метрів прямовісно у воду. Коли він аник під водою, приснула вода на 6 метрів догори. Та на диво присутних при нещасти появився на поверхні води робітник і плив сильним розмахом до човна. В лічниці ствердили лікарі, що робітник дістав потрясення мозку й зломлення одного ребра. З цього він скоро вилічиться.

ТУНЕЛЬ ПІД ҐІБРАЛЬТАРОМ.

Комітет, якому доручили перевести студії над можливістю будови тунелю біля Ґібральтару, поробив уже перші пробні вертення, при чому ствердив, що в глибині 250 метрів під поверхнею моря є можливість збудувати відповідний тунель.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ ДО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

На останнім науковім вечорі Ліґи Прав Чоловіка говорив варшавський кореспондент „Берлінер Таґблят-у", Дубровіч, на тему „Що діється в Польщі". Він начеркнув положення, в якому знаходиться Польща перед виборами до сойму. Ці вибори, говорив Дубровіч, „робить" Пілсудський у найправнішім змислі слова. Терор проти опозиції, що розпадається на дві групи, на соціялістів і меншостей, відбувається під трома видами: здавлення аґітації, здавлення преси й арештування опозиційних послів. Пілсудський має можливість приняти нову конституцію. Та він послугується виборами, тому, що потребує перед закордоном комедії виборів. Його ціллю є обкроїти права парляменту. Дорогою до цього є знесення посольської недоторканности й здавлення буджетової дебати.

Насилає поступовання Пілсудського і його прихильників проти меншостей, особливо проти української, вимагає як найповнішого зацікавлення европейського загалу ізза небезпек, які могли стати колись небезпеками для мира.

Реляції прелегента приняла публика чужими оплесками. В дебаті, навязаній на виклад, запропонував секретар Ліґи, Курт Ґросман, вислати до Галичини інтернаціональну комісію, щоби перевірити тамошні відносини.

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА ПОРУШЕНІ В АНҐЛІЙСЬКІМ ПАРЛАМЕНТІ

ПОСОЛ МЕЛОН ІНТЕРПЕЛЮЄ УРЯД ЗА УКРАЇНЦІВ.

ЛОНДОН. — В анґлійській палаті громад було внесене дня 3. листопада таке запитання щодо протиукраїнських випадків у Польщі.

Л. Етрейнджі Мелон запитує Державного Секретаря Закордонних Справ, чи дістав він яке донесення щодо поведення з українською меншістю в Польщі і чи зогляду на право доручено розділом 12 меншостевого пакту кожному членові Ради Союзу Народів звертати увагу Ради на порушення чи небезпеку порушення зобовязань, накинених цими пактами. Чи уряд Його Величности має намір розпочати акцію щодо цього?

А. Гендерсон (секретар закордонних справ) говорить: Ті донесення, які я досі дістав, не дають мені змоги витворити остаточний погляд щодо недавніх заколотів про які безперечно доповідає мій шановний приятель Мелон. Саме тепер я дістав повніше донесення від Амбасадора Його Величности в Варшаві. Мушу проте заявити мойому шановному приятелеві, що коли відбувається порушення меншостевого пакту, то відповідна меншість має право звернутися зі скаргою до Генерального Секретаря Союзу Народів.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ПРО ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА.

БЕРЛІН. — Комітет для заграничних справ у німецькому парляменті приняв резолюцію протесту проти польських переслідувань Німців у Польщі. Комітет прийшов до переконання, що звірські напади роблено в порозумінню з урядом та що Польща зміряє до повного знищення Німців у межах польської держави.

Комітет постановив предложити відповідну резолюцію повному парляментови. Комітет буде теж радити урядови перервати торговельні переговори з Польщею до того часу, поки Польща не змінить своєї політики супроти німецької меншости.

„МОСКОВСЬКИЙ ПРОЦЕС — КОМЕДІЯ ДЛЯ ЗАКРИТТЯ НЕВДАЧІ ПЯТИЛІТКИ".

ЛОНДОН.—Генрі Детерминґ, анґлійський нафтяр, котрого большевицький уряд уважає за одного з головних заговірників проти Росії, заявив ґазетам, що всі московські обжалування проти нього є смішна, безосновна видумка комуністів. Цілий процес проти заговірників, який тепер ведеться в Москві, це комедія з Галивуду, яка має на ціли звалити вину за невдачу пятилітки з большевицького уряду на невинних професорів, спеціялістів і іміґрантів.

БРАТ ПРОФЕСОРА РАМЗІНА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОБЖАЛОВАНОГО.

ПАРИЖ. — Брат професора Рамзіна, головного обжалованого на процесі московських професорів і спеціялістів, виступив з публичною заявою, що він уважає всі самообжалування, піднесені його братом перед большевицьким судом у Москві, за безосновні.

Професор Рамзін, каже його брат, що правда, був у Парижі, але він не міг ніколи говорити секретно з представниками еміґрації чи чужих урядів. Брат професора, котрий лікарює в Сербії, приїхав був до Парижа на побачення з братом, але й він не міг бачитися з професором без відома большевицьких аґентів.

Д-р Рамзін є під враженням, що процес має на ціли розбурхати серед Москалів ненависть до Франції.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПРОКУРАТОР КЛИЧЕ СВІДКІВ.

МОСКВА. — Прокуратор Криленко далі не вдоволяється самоприданням обжалованих, але кличе своїх свідків на доказ фактів, до яких обжаловані вже признаялися.

Покликані Криленком свідки говорять про саботаж проти пятилітки, признають, що вони робили шкоду цьому плянови, але не кажуть спеціяльно, як вони це робили.

Навіть прихильні большевикам кореспонденти заграничних ґазет признають, що цього роду свідки утверджують серед кореспондентів переконання, що той процес це провокація на знерення вини за невдачу пятилітки на саботажистів і заграничних інтервенціоналістів.

ЛОРДИ ПРОТИ УРЯДУ ПАРТІЇ ПРАЦІ.

ЛОНДОН. — Палата лордів анґлійського парляменту ухвалила вотум недовіря для анґлійського уряду за те, що мовляв, він не перевів як слід імперіяльної конференції.

Кілька лордів боронили уряд, що вийшов з партії праці, вказуючи, що й консервативний уряд певно не зробив би був нічого ліпшого. При голосованню проти уряду заявилося 74 лордів, за нього — всього 10.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Ситі і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕПРАВДА ПОЛЬСЬКОГО ПРИМАСА Й КАРДИНАЛА.

Українська католицька церква має за собою довгу мученицьку історію. І то історію, звязану з походом польського католицизму на український нарід і українську церкву. Обстоюючи свій католицизм і українство, український католицький церкві довелося на протязі довгих століть витерпіти много переслідувань і зневагу з боку польського католицького духовенства й польської католицької держави. Все те українська католицька церква зносила терпеливо й по християнськи. І то посувалася у тім терпінню так далеко, що ні владики ні духовенство не відважилися ніколи піднести прилюдного протесту проти тих зневаг і переслідувань. Терпіли і зносили вони всі ті зневаги й удари, бо боялися пошкодити католицькій справі.

Так було досі. Та тепер приходиться вже зривати з тою традицією. Бо з тих наших терпінь і мовчань не було ніякої користи ні для Христової церкви, ні для українського народу. З того скористала тілька — неправда. І користає ще й тепер.

Бо тільки ця наша практика могла довести до цього, що примас Польщі, кардинал Гльонд, отсей найбільший католицький достойник Польщі, міг відважитися на нарадах з англійськими епископами сказати свідомо нікчемну брехню, коли заявив, що він не знає нічого про неспокої в Галичині. Отся його заява дала притоку англійському епископови накинутися на „Менчестер Гардіен" і заперечувати кровавий польський терор у Галичині. А заяву ту зложив кардинал Гльонд по нараді з українськими епископами, котрим обіцяв інтервенцію у польськім уряді в справі польських експедицій і катування безборонного українського населення!

Кардинал Гльонд поставив отже інтерес польської держави вище католицької солідарности, етики і моралі, вище засад Христа й вище звичайної людскости. І тому свідомо сказав неправду.

Ота його неправда сходиться тепер з правдою українського епископа Бучка, яку переслав до Америки його капелян. Епископ Бучко просить опублікувати його правду в американській пресі й розголосити її перед широким світом. І отсе є тепер пора виказати перед світом, як виглядають у світлі правди і Христових засад: польський католицький примас і кардинал Гльонд і український епископ Бучко. Цього вимагає від нас не тільки інтерес української католицької церкви, але й української справи взагалі.

ВАЖНІ СУДОВІ ДОКУМЕНТИ ПРО ПОЛЬСЬКУ „ПАЦИФІКАЦІЮ" У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

(Присланї з краю).

Щоби дати ілюстрацію, як і суди галицькі відносяться до преславної **„пацифікації"** п. Наконечнікова - Клюковського (бо він її видумав і пустив в рух), подаємо тут відпис актів з повітового суду в Городенці. — Перший акт виглядає ось як:

До Суду повітового
в Городенці.

„Народний Дім", кооперація, зареєстрована з відповідальною порукою в Городенці, до рук директора д-ра Теофіля Окуневського, адвоката в **Городенці**, проти незнаних виновників.

Внесенне
на обезпечення доказів в цїли усталеня висоти шкоди, заподіяної Народному Домови в Городенці через незнаних виновників 6. жовтня 1930.

Світлий Суде!

Дня 6. жовтня 1930 біля 8. годинн рано увійшли на подвіре Народного Дому в Городенці біля **50 узброєних людий** і почали **видомлювати** в салі Народного Дому, в льокалю „Бесіди" і в „Міщанській Родині" **вікна, двері з футринами і підлогу.**

Над ганком так званої „салі театральної" **зірвали бляшаний дах, знищили в ній цїлковито сцену і вирвали куртину.**

До тої **„роботи"** згонювали людий з дороги палками і нагайками.

Імен і прізвищ тих осіб, котрі заподіяли ті шкоди, не може докладно Народний Дім подати, бо були це люди чужі.

Будівля „Народного Дому" не може в такім стані, в якім тепер находиться, надовше полишитись, бо через затікаючий дах грозить заваленє стелі і мурів, а через отверті вікна може, хто хоче, влізти та знаходячийся там позиставший ще матеріял розібрати.

Супроти такого стану річей просить Управа Народного Дому в Городенці **в цїли обезпечення доказів** на підставі §§ 384, 385 проц. цив.: 1) **о льокальну судову візію** ушкодженого будинку „Народного Дому" і його внутрішнього уряджения; 2) о отаксованє тих шкід; 3) о переслуханнє свідків.

Яко знатоків пропонує Управа Народного Дому (потім слідують імена знатоків, а потім підписи Управи).

На ще поданнє дістала Управа Народного Дому слідуючу (з дня 11. жовтня 1930)

Ухвалу.

Внесенне „Народного Дому", зареєстр. кооперативи з обмеженою порукою, до рук директора д-ра Теофіля Окуневського, адвоката в Городенці, проти незнаних виконавців на обезпеченє доказів шкоди, заподіяної в будівлі „Нар. Дому" в Городенці через незнаних виновників дня 6. жовтня 1930, **відкидається**, бо воно має виразно **знамя політичної демонстрації** проти урядів адміністраційно - поліційних, котрі при переведенню поліційно-карних доходжень в цїли викриття справників саботажових замахів, проявляючихся в формі масових підпалів чужого майна у Східній Малопольщі, а також і в повіті городенськім — зарядили на день 6. жовтня 1930 р. між іншим ревізію в льокалю **„Народного Дому"** в Городенці, яко **підозрілого** (!), котру через органи Державної Поліції перевели, що є Управі Народного Дому в Городенці докладно відомим, бо та обставина є неторичною.

Твердженнє отже Управи Народного Дому, немовби то в критичнім дни увійшло біля **50 узброєних, незнаних людий** до льокалю Народного Дому і знищили в тім льокалю вікна, двері, підлоги і дах — є **свідомо неправдивi** і носять характер свідомої **політичної демонстрації** проти властей, котрі розпорядили і перевели цю ревізію.

З повище наведених причин **внесенне** Народного Дому яко недопускаєме — **відкидається.**

Видра,
(начальник Суду пов.).

Відказ
Народного Дому, кооп. з обм. пор. в Городенці,

проти ухвали довітового Суду в Городенці з дня 11. жовтня 1930, котрою відкинено просьбу Народного Дому в Городенці о обезпеченє доказів в цїли усталеня і оцїненя шкоди, заподіяної в будинку Н. Дому в Городенці через невідомих винуватців дня 6. жовтня 1930 р. до **Суду Окружного в Коломиї:**

Високий Суде!

Суд І-ший відкинув просьбу о усталенє шкоди з одинокого мотиву, що просьба та носить явне знамя **політичної демонстрації** проти адміністраційно-поліційних властей, котрі переводили дня 6. жовтня 1930 р. в Народнім Домі в Городенці ревізію, ректе (властиво) **репресію.**

Мотив цей стоїть в разючій суперечности з основними законами конституції, а передовсім з постановою арт. 98, котра каже: „жаден закон не може замикати горожанинови польської держави судової дороги для доходження своєї кривди і втрати".

В данім випадку **суд Городенський замикає ту дорогу** і не позволяє під претекстом, що це тільки демонстрація проти адміністраційно - поліційних властей — доходити своїх прав.

Артикул 121 основних законів каже, що **кождий горожанин має право доходити шкоди**, яку йому заподіяли органи державної власти через діяльність урядову, незгідну з правом, **або з обовязками служби.**

Значиться, закон конституційний допускає можливість незгідного з законом поступовання власти адміністраційної і він не уважає доходженя свого права відшкодовання за якусь недопускаєму демонстрацію.

Сам п. **міністер Складковскі заповів** тепер і в півурядових органах і митрополитови Шептицькому, **що шкоди**, які власть поліційна при своїх репресійних актах — бо цеж не була **ревізія**, але **репресія** — будуть пошкоджаним **винагороджені**, а тимчасом Суд Городенський відмовляє сконстатовання шкоди.

Суд І-ший мотивує відмову просьби о сконстатованнє шкоди **саботажами** в нашім краю.

Алеж ніхто не доказав, щоби Управа або члени Народного Дому занималися саботажами і підпалами і щоби ті установи, котрі мають приміщенє в Народнім Домі, як „Народна Торговля", Книгарня, „Повітова Каса" і „Бесіда" мали якусь звязь з саботажами.

Що **сама поліція** не уважала своєї чинности за ревізію — свідчить факт, що проти постанови артикулу 149 процедури карної нікого з Управи Народного Дому не завідомила про ціль ревізії, нікого не взивала до присутности при ній а **приступила відразу до виривання вікон, дверей і т. ін.**

Якжеж можна було карати невинну інституцію тому, що хтось інший допустився десь злочину?!

Така **„кругова відповідальність"** громад або цїлих націй практикувалась в Росії, але **нїколи в Середній Европі** і введенне її в нашім краю булоби знаменем **попаня культури нашої до Азії.**

В тім случаю зрештою не розходиться о признанє або не признанє відшкодовання — бо не буде рішати суд вищий*), і наразі є байдужним, хто зробив шкоду, і тому повинен був суддя І-ший допустити по думці рішень Найвищого Трибуналу — обезпеченя доказів.

Суддя І-ший закидує „при кінци не без певного роздраження Управі Народного Дому, що вона говорить неправду, що біля 50 узброєних людий увійшло на подвіре Народного Дому і наробили шкоди, бо прецінь це була річ неторична, що то **органи поліції переводили ревізію!**

Чи так переводиться ревізію, як тут **фотографія** Народного Дому після гостини поліції дня 6. жовтня ц. р. показує — оцінити може **спокійнїйший** суддя апеляційний, а суддя І-ший навіть помилився, вмовляючи в Управу Народного Дому, немовби вона знала тих 50 людий, котрі їй шкоди наробили.

*) Окружний у Коломиї. — Ред.

Супри ти постанови артикулу 121 (при кінци) конституції, що держава в Польщі за незаконні вчинки своєї поліції ще не відповідає **) — приведена є Управа Народного Дому домагатися **відшкодовання від поодиноких поліціянтів і тих, що їх вислали***). Треба отже знати докоче імена і назвиска членів поліції, але передовсім усталити висоту шкоди.

Отже закид свідомої демонстрації політичної є хибний і неслушний.

Супроти того вносить Управа Народного Дому в Городенці на ухваленє повищої ухвали, і допущенє переведення сконстатовання шкоди та оцінення її.

За Управу Народного Дому в Городенці:
Д-р Т. Окуневський і тов.

**) Бо ще не видано відповідного виконуючого закону. — Ред.
***) На щастя, імя їх команданта є Управі відоме. — Ред.

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ.

(Оригінальні матеріяли з краю).

(25)

ВАРВАРСТВО.

Польське військо, вертаючи з вправ, вступило дня 14. вересня до Яричева Старого і Нового на нічліг. Провідник військы, маючи спис свідомих селян, видав приказ кождого зосібна в нелюдський спосіб катувати. Коли залягла ніч і селяне положилися до відпочинку, розпочали свою працю. Почали від Івана Кулика. Щоби знайти собі якусь причину приправдили йому богато коней на нічліг. Він не маючи дати їм що їсти, почав просити. Тоді „герої" кинулись на нього і почали в нелюдський спосіб бити. Він упав, а тоді вони почали ще гірше копати і бити кольбами, промовляючи „Хцеш Украіни, маш Украіне". Наситившись ним добре, пішли до інших. Всюди знущались надлюдський спосіб, як копали, викручували руки, били кольбами і т. д. Щось подібного діялося цілу ніч і в Яричеві Новім. Рано військо упорядкувалось і рушило дальше, докончивши геройського діла. В Яричеві Старім є тяжко побитих 20, а в Яричеві Новім коло 10. Маємо наглядний доказ, що нас чекає.

ЛИСТ З ВИНОГРАДУ ЛІСНОГО.

В серед 10. жовтня ц. р., постерунковий П. П. з Лєльского шляхоцького, повіт Товмач, Бартечко, прийшов у Виноградї Лїснім до одного коваля, 19-лїтнього парубка Володислава Салїнга, до кузні і кинувши на нього зі словами: „мам цу пташку" звернув його на землю. Коли переляканий хлопець не почиваючися до ніякої вини, вирвався зпід поліцянта і почав віддалюватися від кузні до хати свого батька, постерунковий Бартечко цільним стрілом з карабіну у віддалі 5 мітрів ранив важко в пояс хлопця, який впав на місци і до пів години сконав. При тім зазначується, що постерунковий не кричав до нього, ані не стрілив на пострах, хоч так приписує устава. Причиною вбивства малаб бути обставина, що хтось в ночі кидав на постерункового камінням. Зовсім не диво, що таке могло стрінути постерункових в ночі, коли вони ходять до місцевих молодиць. Однак з того не виходить, що невинний мав би потерпіти, а хочби і був винуватий, то звідки може робити постерунковий самосуд? На місце приїхала комісія з суду із Отинії, старости і повітової команданта поліції з Товмача, але постерунковий робить дальше службу. Справу віддано адвокатови д-рови Дрогомирецькому з Отинії.

—o—

ПОДІЇ В РОГАТИНЩИНІ.

Дня 23. вересня ц. р. в год. 6-тій рано приїхав транспорт поліції з вишкоду для польської поліції у Мостах Великих: в числі понад 100 люда до села Липиці горішної, пов. Рогатин. Над ранком постерунок села Липиці долішної обложив ціле село на кождім візді і вийшли так, що від рана до год. 4 пополудни ніхто не смів з села вийти, ані ввійти. В самім селі поліція вганяла поміж хати, придержувала людей від праці. Опісля розділилися на відділи і впадали до свідомійших господарів на ревізію після списка (хто подавав, не знаємо). І так перепроваджено ряд ревізій: Камінь, Петрового Івана, Петрового Петра, учителя Салика Ст., о. Мащака, Андрусишиного Михайла, Андрусишиного Андрія, Жирака Івана, Еваля В., Кучмія Степана, Круглого Степана, Винника Петра, Падучака Теодора, Лахоцького Ст., Вовка О., Кушніра Івана, Кутної Юстини, Семеновного Антона, Семеновного Івана, Скотара Одекси і Андрусишиного Теодора. В товариствах: читальні „Просвіти" і в кооперативі.

Насамперед, як мали переводжувати трус, то перші слова були: „Оддай пан бронь, бібули пшиналежносьці комендант поліції з Товмача, але постерунковий робить дальше службу. Справу віддано адвокатови д-рови Дрогомирецькому з Отинії.

На побережі у Флориді був оригінальний конкурс з нагородами за найбільше засмалену шкіру. Кількох кандидатів питається директора кулелевого заведення про умовини конкурсу.

— Що дістане той, хто засмалиться на буро?

— Сто долярів.

— А коли, якщо шкіра матиме чоколядовий колір?

— Пятьсот долярів.

— А що дістане той, що подобатиме на мурина?

— Того злінчують.

ЯК ЕМІГРАНТИ ДБАЮТЬ ЗА СВОЇХ СТАРЦІВ

ЯК ІМІГРАНТИ ДБАЮТЬ ЗА СВОЇХ СТАРЦІВ.

З нем 1. січня 1931 року входить у нюйорськім стейті в життя новий закон про стейтову допомогу для старших віком людий. З того приводу деякі американські газети подали розсліди над тим, який вплив на фінанси стейту буде мати сей закон, себто кілько гроша треба буде видавати з публичного скарбу на вдержання старих людий.

Зі слідства, переведеного нюйорським денником „Геральд Трибюн", виходить, що новий закон про захорону для старих людий не викликує серед імігрантських груп ніякого зацікавлення. Причина сього лежить у тому, що майже кожда імігрантська група сама вже подбала за своїх старців.

ЯК ІТАЛІЙЦІ ДБАЮТЬ ЗА СВОЇХ СТАРЦІВ.

Є у Ню Йорку приміром притулювища для старців, що походять з Італії. Займається ними спеціяльне товариство „Ітеліен Велфейр Ліґ", котрої уряд каже, що Італійці не любять відноситися за допомогою на старі роки до американських добродійних інституцій, а воліють свої, італійські інституції. Наслідком сього до італійського захисту для старців зголошується звичайно більше людий, як інституція може за них подбати. Італійці гордяться тим, що в державних та міських інституціях для стаців є так мало Італійців.

Заряд. італійських притулювищ для старців відкрив одначе при тому, що Італійцям не так дуже трудно зректися допомоги американських стейтів та міст, бо з допомогою для старших людий в разі потреби спішить самий італійський уряд. Коли італійська кольонія в Америці не в силі дати поміч якому старому Італійцеви, то італійський консуль у се готов відставити такого чоловіка до Італії. Що правда, італійський уряд має видаток, але сей видаток не є такий великий, якби могло здаватися, є се тільки видаток перевозу, бо в Італії удержує такого стаця родина, яка ще далі держиться патріярхального становища, яке признає найстаршого мущину головою родини.

ФРАНЦУСЬКА ОПІКА НАД СТАРЦЯМИ.

Французи мають в Америці, а спеціяльно на сході, лишень дуже малу кольонію, бо Француз любить свою Францію й лишень дуже нерадо покидає рідний край. Коли імігрант з Франції постаріється й не має з чого удержуватися або при кому жити, то його французький уряд бере назад до Франції на кошт держави. Коли він хоче остатися в Америці, то він заопікується звичайно французький шпиталь у Ню Йорку, котрий віддав цілий поверх для таких старих Французів. Коли Француз верне до старого краю, він може зажити в притулювищу для старців, яке удержує місто чи село. Старцям у Франції заборонено жебрати; місто дає притулоцеви хату й опал, а поживу має достарчити родина старця.

УДЕРЖАННЯ СТАРЦІВ.

Дуже сильно розвинена опіка над старцями серед імігрантів з Німеччини, Швеції, Англії та Данії. Кождий з тих народів має в Ню Йорку й околици по кільканацять захистів для старців.

В декотрих з них кандидат до такого дому мусить заплатити вступне, яке в деяких случаях виносить 500 долярів і більше. Одначе головна частина удержання походить з приватної милостині, значить, інституція збирає її добровільними жертвами від добродіїв. Є в них люди, які там тільки живуть, не мають родини, а які заробляють на своє удержання в ріжний спосіб. Репортер „Ню Йорк Геральд-Трибюн" відкрив в одному німецькому захисті 90-лїтну жінку, яка далі заробляла на життя пранням! В одному англійському захисті дверником був сто-лїтний старець. А в одному шведському захисті одна жінка дістала просьбу о її руку на свої 103-ті уродини.

Важною точкою для таких захистів є збання за старців лять се в той спосіб, що інституції розвязують се питання в ріжний спосіб. Звичайно роблять се у сей спосіб, що інституція має фундацію, себто гроші, лишені якимось добродієм, з яких удержується в шпитали кілька ліжок для хорих з захисту для старців.

Слідство розкрило теж цікаві способи збирання фондів на удержання таких захистів. Звичайно треба було на виставленнї такої інституції певного закладного фонду. Часто інституція починала з невеличкого початку, а розрослася в міру потреби. Сей закладовий капітал давав нераз уряд чужої держави, що опікувався своїми горожанами в Америці. Деколи сей капітал вбирала церква, деколи запомогова організація, в инших случаях спеціяльно на сю ціль зорґанізована інституція. Великою точкою в сих фондах були все тестаментові записи вмираючих добродіїв.

Коли вже інституція виставлена, удержується в ріжний спосіб. Тут знова часто з допомогою йде чужий уряд. Позатим допомагають записи. Далі базарі, ярмарки й інші подібні підприємства, роблені зарядом захисту.

Розумні заряди розуміють добре, що ніхто не хоче бути удержуваним з милостині та що самопошана старця вимагає, щоби він удержувався самий своєю працею, як се тільки можливе.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

Запротестували.

Місцеві товариства вислали разом з церквою протестаційні письма до секретаря Стимсона і до Ліги Націй, в яких запротестували проти польських звірств у Галичині.

—o—

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й.

Протестаційне віче.

Дня 9 листопада відбулося віче в справі протесту проти польських знущань над безборонним українським народом у Галичині.

Віче відбулося в галі Йонг Мен Крісчен Еосієйшен. Реферував о. Д. Микитяк. Бесідник малював у яких образах страшне ляцьке лихоліття.

На покриття коштів висилки протестаційних телеграм зібрано $14.

Не брак у нас яничарів, які ламатимуть нарід у цю важку хвилю. Але саме тепер добрі люди переконаються, хто це вовки в овечій шкірі.

За Комітет: **І. Прохира, Г. Лисяк, М. Кавалець.**

—o—

БЕРВИК, ПА.

Листопадове Свято й протест.

Дня 16 листопада відправив о. Маланяк панахиду за поляглих українських борців і взвав присутних прийти на концерт і запротестувати проти ляцьких звірств. Листопадове Свято відбулося у мадярській галі на Фріз евеню.

Співав місцевий хор під проводом проф. Миколи Кисіля. Співаючі виступили в народніх строях. На салі було більше чужих, гостей з близьких місцевостей, як свої. Були і місцеві Американці, професори і адвокати і місцевий борджес Роленд Фолмер.

Листопадове слово виголосив по українськи і англійськи о. Маланяк. Говорили ще инші бесідники, як п. Батюк, адвокат Конвей Диксон і инші. Хор відспівав вязанку українських пісень. Співав добре, бо самі чужинці хвалили гарний спів.

З свята вислано протестаційні телеграми.

Гість.

—o—

ШИКАГО, ІЛЛ.

Загальне Величаве Листопадове Свято.

Силою злуки українських національних громад і товариств відбулося тут 9. листопада Листопадове Свято в українській галі при укр. православній громаді на Ірі вулиці. Початок свята був проголошений на 1 годину, а вже в год. 2.30 галя була битком заповнена. Свято розпочав хор „Боян" під управою п. Е. Королишина американським гимном і боєвими грімкими піснями.

Голова „Злуки", д-р Г. Скегар у своїм короткім вступнім слові представив ціль свята в такий спосіб: Минуло 12 літ і 9 днів, коли Українська Національна Рада проголосила незалежність Західно-Української Народної Республики, куди входили: Галичина, Буковина, Лемківщина і Закарпатська Україна. Українська Національна Рада обняла владу в столичнім місті Львові і на цілій території. Та не судилось Раді довго на своїх земляхурядувати. Тісаші Ляхи, що недавно були рабами, стали нашими катами, про що всі знаємо. Значіння свята передасть нам дорогий гість з Канади, наш народний працьовник д. Василь Сянтуч. (Тут бесідник пояснив присутним, чому приїхав В. Свистун, а не О. Ревюк, як було проголошено).

Громадянин В. Свистун в 45-мінутовій промові зреферував глибоко і широко обдумане значіння національних свят. Між воленням. Слово на тему збіжним говорив: „Ні Свято 1-го листопада 1918, ні свято Злуки ротко і річево. Протестаційні Укр. Земель з 22. січня 1919. не принесло цілковито визволення України, однак ми святкуємо їх, бо 1-го листопада, перший раз по століттях ввесь нарід сказав, що хоче своєї держави і заявив свою волю до істнування. Таксамо сталося і 22-го січня, бо на цих святах наш нарід сказав, що більше рабом не хоче бути. Це свято дає нам доказ, що наша нація живе і не вмирає тоді, коли вона хоче і має волю бути самостійною і жити осібним життям. Держава в зародку є вже тоді, коли нарід свою волю держави виявив. А наш нарід виявив це 1. листопада 1918 і 22. січня 1919 р. і ці свята нам треба святкувати в цілости, не групками". Далі перейшов бесідник історично нашу боротьбу і невдачі та підніс, що з невдач мусимо вчитися, як поступати далі. „Тому тим більше — говорив далі — нам треба ці свята святкувати, щоб і наші діти привчилися їх святкувати, аж до здобуття своєї державности. Нехай учаться будучі покоління, що в будові держави треба жертв, треба крови, хай вони не побояться ту кров за державу пролити. Смерть народу не може прийти тоді, коли той нарід уважає себе живим. Територія наша може бути пошматована, але нація ні — нація живе. День 1-го листопада, це день, коли український нарід (так як колись жидівський нарід) перестав кланятися чужому тельцеви, а поклонився своїм власним тіням і свойому Богови. І тепер під Ляхом ллється наша кров, якраз іде кріза і боротьба за те, що нарід наш не хоче кланятися ляцькому тельцеви.

І коли гинуть молоді одиниці, коли є такий момент, що дає нам таких героїв, — нема причини на зневіру, і тому тим більше це свято для нас важне, бо воно нас приведе до української держави, не партійности, а держави, яка буде відповідати нашій душі. Не треба іти за кличами тих, що кажуть зносити ярмо мовчки, а нести клич: „Не пора Москалеви й Ляхови служить". Час нашого блукання по пустині недовгий. Єдність і свідомість означає волю, а воля нашу державність." Реферат винагороджено довгими гучними оплесками.

Дальше ішли точки концертові: гарно співали діти української школи при клюбі 39, варди з Генсон парку. Невеличке число 30 дітей відспівали з чуттям на память пісні: „Як з Київа в Житомір" і „Ой та зажурились". Публика оплесками дала цему діточому хорови перше признання. Бесдоганно випав дует „Коли розлучаються двоє", відспіваний панями Когут і Візирканяк. Тут звеличив програму артист п. Давиденко піснею власної композиції: „Думка" Б. Лепкого і другою „Соколи, соколи" як наддаткам за оплески. Рівнож з одушевленим захопленням і признанням оцінили присутні деклямацію ниже підписаного, „Війська України", власна поема, спеціяльно уложена на це свято. Сопранїстка, пані С. Цимбаліст, відспівала: „Чого ти ходиш на могилу" дуже мило і чутливо. Також перший раз на цім концерті виступив жіночий хор Сестриціва св. Ольги і відспівав дві пісні: „Журавлі" Л. Лепкого та „Тривно е при мені", слова д-ра Скегара, музика Гофмана. Хор цей здобув собі велике признання, бо пісні завдяки дириґентови Е. Королишиному вийшли дуже гарно і вишколено. Дует „Завила в долині" відспівали: пані С. Цимбаліст і Е. Королишин. Перед закінченням виступив хор школи при українській православній громаді зі звиш 70 дітей і з нот відспівав пять пісень, що присутні приняли з великим вболіванням. Слово на тему збіжним говорив: „Ні Свято 1-го листопада 1918, ні свято Злуки ротко і річево. Протестаційні Укр. Земель з 22. січня 1919. не принесло цілковито визволення України, однак ми святкуємо їх, бо 1-го листопада, перший раз по століттях ввесь нарід сказав, що хоче своєї держави і заявив свою волю до істнування. Таксамо сталося і 22-го січня, бо на цих святах наш нарід сказав, що більше рабом не хоче бути. Це свято дає нам доказ, що наша нація живе і не вмирає тоді, коли вона хоче і має волю бути самостійною і жити осібним життям. Держава в зародку є вже тоді, коли нарід свою волю держави виявив. А наш нарід виявив це 1. листопада 1918 і 22. січня 1919 р. і ці свята нам треба святкувати в цілости, не групками". Далі перейшов бесідник історично нашу боротьбу і невдачі та підніс, що з невдач мусимо вчитися, як поступати далі. „Тому тим більше — говорив далі — нам треба ці свята святкувати, щоб і наші діти привчилися їх святкувати, аж до здобуття своєї державности. Нехай учаться будучі покоління, що в будові держави треба жертв, треба крови, хай вони не побояться ту кров за державу пролити. Смерть народу не може прийти тоді, коли той нарід уважає себе живим. Територія наша може бути пошматована, але нація ні — нація живе. День 1-го листопада, це день, коли український нарід (так як колись жидівський нарід) перестав кланятися чужому тельцеви, а поклонився своїм власним тіням і свойому Богови. І тепер під Ляхом ллється наша кров, якраз іде кріза і боротьба за те, що нарід наш не хоче кланятися ляцькому тельцеви.

І коли гинуть молоді одиниці, коли є такий момент, що дає нам таких героїв, — нема причини на зневіру, і тому тим більше це свято для нас важне, бо воно нас приведе до української держави, не партійности, а держави, яка буде відповідати нашій душі. Не треба іти за кличами тих, що кажуть зносити ярмо мовчки, а нести клич: „Не пора Москалеви й Ляхови служить". Час нашого блукання по пустині недовгий. Єдність і свідомість означає волю, а воля нашу державність." Реферат винагороджено довгими гучними оплесками.

Дальше ішли точки концертові: гарно співали діти української школи при клюбі 39, варди з Генсон парку. Невеличке число 30 дітей відспівали з чуттям на память пісні: „Як з Київа в Житомір" і „Ой та зажурились". Публика оплесками дала цему діточому хорови перше признання. Бесдоганно випав дует „Коли розлучаються двоє", відспіваний панями Когут і Візирканяк. Тут звеличив програму артист п. Давиденко піснею власної композиції: „Думка" Б. Лепкого і другою „Соколи, соколи" як наддатком за оплески. Рівнож з одушевленим захопленням і признанням оцінили присутні деклямацію ниже підписаного, „Війська України", власна поема, спеціяльно уложена на це свято. Сопранїстка, пані С. Цимбаліст, відспівала: „Чого ти ходиш на могилу" дуже мило і чутливо. Також перший раз на цім концерті виступив жіночий хор Сестриціва св. Ольги і відспівав дві пісні: „Журавлі" Л. Лепкого та „Тривно е при мені", слова д-ра Скегара, музика Гофмана. Хор цей здобув собі велике признання, бо пісні завдяки дириґентови Е. Королишиному вийшли дуже гарно і вишколено. Дует „Завила в долині" відспівали: пані С. Цимбаліст і Е. Королишин. Перед закінченням виступив хор школи при українській православній громаді зі звиш 70 дітей і з нот відспівав пять пісень, що присутні приняли з великим вболіванням. Слово на тему збіжним говорив:

Збірка принесла $638.12.

1. Товариства зложили: Сестр. св. Ольги при прав громаді $30; Тов. ім. Д. Хмельницького від. 66 У. Н. Помочі, $25; Хор „Боян" при прав. громаді $30; Тов. ім. Д. Вітовського, від. 201 У. Н. Союз, $25; Сч. ім. К. Трильовського $10; Тов. ім. Шевченка від. 141 У. Н. Помочі, $5; Хор „Кобзар" при 39 Вордї в Генсон Парку $5.

2. З продажі відзнак при вході зібрано $45.05.

3. Укр. прав. парохія на Ірі жертвувала $15.00.

4. Дрібними датками зібрано $9.32

5. На святі зібрано на гали $71.50. на що зложили: Й. Воробець $5; по $2: А. Мишук, Е. Королишин, Т. Любезний, І. Палєнчик, д-р В. Гайовий, М. Сафранюк, Й. Кошинський, Пав. Підяєна, Т. Грецько, П. Гамада, М. Гірняк, А. Хомич, п. Пура і Андронюк; по $1: І. Шупський, Д. І Гіжовський, В. Ларга, Г. Левицький, П. Дякун, А. Коцовський, С. Прокопів, П. Кришталь, В. Древицький, П. Бігун, П. Сеньків, М. Липа, Уланський, Сусла, Краснокомний, Колісник, Мігуа, Батюк, П. Кулиняк, І. Побуцький, І. Брячка, Ю. Дзаман, Гладинюк, М. Леськів, Мотлюк, Крисований, о. І. Кощак, Р. Пташник, С. Менгус, А. Боднарчук, А. Олесько, А. Капко, я. Германович, П. Кострика, М. Семків, К. Січевський, С. Олійник стар., Мар. Шевчук, Й. Коцовський, В. Цімбалістий; В. Тимчук $1.50.

6. Колектори зібрали:

На листу п. П. Пастуха зложили по $5: П. Пастух, І. Кирилюк, М. Тимчук, І. Шмігельський, А. Бунька і Софія Короленчук; по $2: А. Яремій, В. Кирилюк, Михаліна Савчин, П. Фриціин, В. Дорош і Н. Бунька; по $1: Н. Раган, Евгенія Кирилюк, О. Штогрин, С. Ревак, М. Кирилюк, Ул. Горобець, О. Коцовський, М. Байсарович, Д. Карман, Н. Франків, Лопатовський; Ю. Журавель $3; по 50 ц.: Г. Кіндзерський і Ю. Роган. Разом $57.00.

На листу д-ра Г. Скегара зложили по $5: В. ім. Музика, адв. Б. Пелехович, Й. Лоханський, Й. Рурка, І. Марущак, Г. Крайник, д-р Г. Скегар, Укр. рест. Супрік $10; Укр. рест. Радіо $4; по $2: М. Оленець, Г. Тарновий; по $1: А. Кучер, І. Кобеляк, М. Кравс. Разом $56.00.

На листу А. Хомича зложили: Михаліна Савчин $5; по $2: Н. Пикульський, Г. Войціховський, А. Хомич; по $1: М. Савчин, Т. Сенчук, І. Присташ, І. Новосад, Е. Тарнова, М. Лабшук, І. Стефанюк, М. Бодноручук, М. Кирилюк, О. Бунька, І. Соломон, І. Цімігельський, А. Буяник, Т. Мищук, М. Мартинюк, С. Замкотович, М. Коваль, Ю. Мелдзак, М. Франків, П. Пастух, В. Ларга, А. Ярмій, Г. Шостак, Е. Хомич, Г. Гарасимюк, П. Зарубін, І. Яськів, О. Шостак; по 50 ц.: М. Тимчук, М. Гірняк, М. Мусійчук, П. Совінник, В. Кендзерська, М. Стружовський; по $1.50: М. Бунка і І. Ціломенк. Разом $46.00.

На листу М. Рязи зложили: О. Шостак $3; по $2: І. Сиборський, М. Риза, І. Кушик, М. Шпак, Н. Кашуль, В. Галушак; по $1: С. Семенюк, П. Заробій, М. Гірняк, Ю. Шостак, В. Кавспиця, М. Сидлейовський, І. Цуприк, Ф. Кукса, П. М. Ю. Тарновий, М. Волошик, В. Матайя, Т. Мищук, А. Наконний; Н. Н. 25 ц. Разом $34.25.

На листу Н. Моранця зложили по $2: Н. Моранець, Т. Клікун, Ем. М. Тягнибік; по $1: Д. Кривий, І. Шустик, В. Витринус, І. Дацьків, Н. Волковецький, Т. Багрий, Н. Пашко; по 50 ц.: І. Олексів, Н. Мотаюк. Разом $14.00.

На листу Н. Читанського зложили: М. Польовий $5; по $1: І. Мегас, О. Шевчук, Н. Читанський, І. Скульський, С. Іванишин, П. Хомин, Ф. Филипів; по 25 ц.: Т. Кулбіда, П. Гураль; по 50 ц.: Г. Любезний і Т. Гринишин. Разом $13.50.

На листу М. Городецького зложили по $2: М. Городецький, І. Мадзяк, М. Боробень; по $1: О. Городецьких, Ф. Галушак, В. Корба, Д. Галушак, В. Ловак; по 50 ц.: К. Городецька, Ф. Зум, Молочник. Разом $12.50.

На листу В. Лопка зложили: І. Карпа $5; по $2: С. Мусійчук і С. Куропась; по $1: В. Ляняк і Т. Подола. Разом $11.00.

На листу Д. Островського зложили по $2: І. Лесько, К. Гавлічинський, Л. Островський; по $1: В. Лесько, Т. Залуський, Й. Сландзі; І. Меренко 50 ц. Разом $9.50.

На листу Ксені Капустяник зложили: О. Капустяник $3; по $2: В. Капустяник і А. Партика; Й. Березовський $1. Разом $8.00.

На листу Л. Доманчука зложили по $2: Л. Доманчук, Л. Кучер, М. Савчин стар., Г. Шостак, С. Олійник мол., І. Олійник 50 ц. Разом $5.50.

На листу Я. Гладія зложили по $1: З. Гладій, М. Гира, В. Сітко; по 50 ц.: Я. Гладій, Д. Гонта, І. Сітко, І. Хоботок. Разом $5.00.

По обтягненню розходів чистий дохід в сумі $460 вислано на боєву акцію через „Обєднання".

Степан Мусійчук,
секр. „Злуки Товариств" у Шикаго.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Дня 9. листопада бейонська громада вшанувала память наших борців-героїв. В годині 5-тій пополудні відправлено панахиду в укр. греко-кат. церкві при могилі, вкритій зеленю і з березовим хрестом. До панахиди стану... трох священиків: о. Чаплинський, о. В. Лотович і місцевий парох о. Захарко. В церкві виголосив о. Лотович відповідну до хвилі проповідь. Опісля відбувся святочний концерт у великій салі У. М. С. А.

Сали була виповнена по береги. Виступало три хори під проводом учителя п. Василя Мельничука.

Були це: Мішаний хор „Боян", Жіночий Хор і хор української молоді „Луг". Хор мішаний вивязався і сим разом на причуд гарно, коли взяти під увагу відспівані доволі трудні композиції Давидовського, Леонтовича, Ярославенка і М. Гайворонського.

Хор діточий зробив на присутних дуже миле враження і здавалось, що ті діточки висказують співом те, чого сказати не вміють. Маленькі школярі показали, що в них є добрі голоси і добра вимова.

Пресутні не жалували рясних оплесків для тих найменших наших працівників.

Жіночий Хор відспівав дві пісні, які випали добре. По концерті многі говорили, що було би добре, щоби цей хор давав себе частіше чути.

Терцет „Україно" відспівали п-ни Анна Кушнір, Анна Борш і Лівонія Язвівська. В концерті виступала солістка Марія Гела з Джерзи Сітя. Співала вона як наддаток українську й англійську пісню. У співачки гарний, милозвучний голос, який звучав надзвичайно гарно.

Музикальний талан виказала молоденька дівчинка Марія Ошуст.

Акомпаніямент фортепяновий спочивав в умілих руках п-ни Марії Кушнір.

Деклямації п-ни Марії Курило й Марії Кушнір були підходячі змістом і віддані добре.

Добре обдуману й з запалом віддану святочну промову виголосив п. Р. Слободзян, фінансовий секретар У. Н. Союза.

Програма концерту була добре уложена, бо була цікава й незадовга. Тому всі були задоволені.

Співацьке Т-во „Бояи" уладить цього року ще один великий концерт.

По відспіванню „Ще не вмерла Україна" гості розійшлись домів, піднесені духом і з вірою, що таки прийде час кращої нашої будучности.

Сусід.

—o—

НОРТГЕМПТОН, ПА.

Запротестували проти польських злочинів.

Заходом місцевих українських товариств відбулося дня 9 листопада в галі Стефана Глушака протестаційне віче зпризоду польського терору в Галичині.

Віче зачалося в годині 2.30 пополудні, а відкрив його громадянин П. Ленчук. На предсідателя вибрано гром. Ілька Махиброду, а секретарювали Іван Гулька і Лука Демчук.

Громадянин Стефан Корпан виголосив реферат про ляцькі звірства в Галичині. По рефераті ухвалено протестаційні резолюції, які вислано до Вашинґтону, Ліґи Націй і правительства Великої Британії.

Місцевий укр. православний священик о. Сідецький візвав до єдности і боротьби з ворогами нашої державности і соборности.

Громадянин Мичуда зробив народній справу добру прислугу, бо постарався про американського репортера.

Віче, на якім було кілька соток людей, закінчилося в годині 6.30 вечером.

Присутний.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТУ-НЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

ВАЖНЕ! НЮАРК, Н. ДЖ.! ВАЖНЕ!

ДО УКРАЇНЦІВ РОГАТИНСЬКОГО ПОВІТУ.

Дорогі Земляки, Громадяне, Товариші і Товаришки!

Страшне нещастя наістино нам краї! Польська „цивілїзація" (польська культура) нищить все, що українське. Руйнує наші читальні, кооперативи, господарські будинки, лишає збіжє і муку з гнойовою і нафтою. Катують, у тюрму сажають найкращих українського народу, нівелюючи їм здоровля, а часом й життя, роблять їх калїками на цілий вік. Убивають навіть малих пастухів і насилують молодих дівчат.

Тому всі тутешні Українці повинні прийти на ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, щоби спільно нарадитися, як помогти нашим братам у їх нещастю і муках, а заразом додати їм сили й охоти — дальше сміло боротися за повне освободження українського народу з рук польських тиранів.

Заповзятий Комітет Рогатинців в Нюарку закликує всіх Рогатинців з Нюарку і околиці, без різниці їх релїґійного чи партійного переконання, прибути на 282

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

КОТРІ ВІДБУДУТЬСЯ В У. Р. ДОМІ, 57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J. В НЕДІЛЮ, 7 ГРУДНЯ 1930 Р., В ГОДИНІ 2-ій ПОПОЛУДНІ.

ЗА КОМІТЕТ:

М. Яницин, голова; **М. Надрічний**, секретар; **Д. Кіт**, касієр.

ПОЗІР! ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. ІВАНА ФРАНКА

відограється дуже гарне представлення

ГРІХИ МОЛОДОСТИ

пересела комедія на три дії, В. Мартиненка

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ КЛЮБІ,

59 CENTRAL. cor. HIGH STS., CENTRAL FALLS, R. I.

Початок в годині 6-тій вечір.

Представлення надзвичайно цікаве і веселе, тому проситься всіх Українців з Централ Фолс, Павтукет, Провіденс і околиці прибути на се представлення, котре ставиться перший раз в Ровд Айленд. Часть доходу йде на рідний край.

282 **Комітет.**

ПОЗІР! АСТОРІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

У кого з наших Громадян в Асторії, чи і з околиці, як міста НЮ ЙОРК чи БРУКЛИН, найдеться

СТАРШЕ ЗНОШЕНЕ УБРАННЯ

як приміром маринарки, камізельки, сподні, пальта, жіночі чи мужеські спідне білля, жіночі суконки та черевики, шапки, мягкі капелюхи та прочее; дальше добре законсковане в пушках мясо, сир, ярина та крупи — нехай негайно постарається принести се все для потерпівших від ляцьких звірств наших братів та сестер в Галичині, під слідуючу адресу:

Mr. DANIEL BURDYGA, 227 FRANKLIN STREET, ASTORIA, L. I., N. Y.

ЗА КОМІТЕТ У. В. О. в АСТОРІЇ:

Д. Бурдига, голова; **М. Галан**, скарбник; **М. Беля**, секретар.

ТЕПЕР МОЖНА НАБУТИ

ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВЕРТЕП

сценічний образ на Рождество Христове, — Ціна 20 центів.

Замовляти в адміністрації „Свободи":

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НА ВІЧЕ! РІЧМОНД ГІЛ, Л. АЙ. І ОКОЛИЦЯ! НА ПРОТЕСТ!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ в QUEENS COUNTY,

ЛОНГ АЙЛЕНД

скликується

ЗАГАЛЬНЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

проти ляцьких кровожерних, варварських катовань безборонного Українського Народу на Західній Україні в Галичині

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1930 РОКУ

в Arcanum Hall, cor. 116 Street and Jamaica Ave., RICHMOND HILL, L. I., N. Y.

ПОЧАТОК ВІЧА 3-та ГОДИНА ПОПОЛУДНИ.

Бесідники будуть українські і американські, як також буде говорити українська женщина бесідничка спеціяльно до жінок. Також будуть присутні американські репортери з місцевих англійських газет, тому проситься щоби, хто має українські народні строї явитися в них.

282 **Комітет.**

ПОЗІР! ВЕТЛЕНЕМ, РА. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ПАРОХІЇ, ВІД. У. Н. С., ВІД. ПРОВИДІННЯ, ВІД. У. Р. С. І СЕСТРИЦТВА ЦЕРКОВНОГО

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1930 РОКУ

о 2-гій годині пополудни

У ГАЛИ ПАРОХІЯЛЬНІЙ, 3-та і КАРБОН УЛИЦЯ

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

на якім всі разом запротестуємо проти польських звірств над нашими братами в Рідним Краю.

Говорити будуть д-р Л. Мишуга і місцеві бесідники.

На тім вічу не повинно забракнути ні одного свідомого Українця і Українки. Рівнож проситься Українців з Аленгарн, Істон і Нортгемптон.

282 **Передвічний Комітет.**

ПОЗІР! НАНТІКОК, ПА. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

В ЦІЛИ ЗАПРОТЕСТОВАННЯ ПРОТИ ЗНУЩАНЬ ПОЛЬЩІ НАД УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ В ГАЛИЧИНІ

відбудеться

заходом укр. парохії Св. о. Николая і всіх місцевих і доокола дичних Братств і Товариств в Нантікок, Па.,

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1930 РОКУ

в годині 3-тій пополудни

В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ, GREEN & HANOVER ST.

На вічу буде промовляти бувший старшина Укр. Січових Стрільців д. Галичин як також місцеві бесідники.

Шановні Громадяни Української з Нантікок і Околиці! Покажім, що ми почуваємося частиною великого укр. народу і маємо право до життя. Кождий, кому не витала в серці любов до Рідного Краю і Народу, повинен на віче явитися. Даймо тревоги кличе Вас всіх до протесту проти знущань ляцьких над нашими братами. Покажіть свою солідарність з ними, бо ляцькі знущання над нашими братами,

ВПРОСТ

GDYNIA AMERICA LINE

ДО КРАЮ

GDYNIA AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІГОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпосучнішими і найвигіднішими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ і ДАНЦІГОМ..

Посвідки і виїзні полученя залізниці можна дістати з ДАНЦІГУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнижчі. Знаменний харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого роду инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванням і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничими і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Республики

ГАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ ГДИНЬСКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ

коли шлете гроші.

Голоситься до місцевих агентів або

GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic America Line)

8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.
110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ МУШКИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Шкірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову безпечність, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральгія, Побільшені Залози, ВСІ Хронічні Шкірубини, Легкість Бронхіт, Нервові і Горляні хороби, Ревматизм, Сцятика Лумбаго. Мушини і женщини цілковито лічені новою у досконалею методою. Мій особистий догляд через цілий час курації. Мої ціни приступні.

Експиняція крови, хемічні тести, X-Рейс

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ ГОДИНА

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

СПЕЦІЯЛІСТ DR. ZINS ВІД 25 ЛІТ

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY

межи 4-тою Евею і Irving Pl.

ОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пов

200 ЛІТ НОВІ

Хто терпить на недомагання Нирок, Печінки і Міхура, звідки подержіть а Gold Medal Haarlem Oil Капсулях. Новіщі медичний поступ здіяв це ліварство приємним і легким. Воно чвидко прожене наші болі і терпіння. Запечатане в капсулях для охорони вашого здоровя.

Спробуйте сьогодні. Дістаєте в всіх аптиці по 35 ц., 75 ц., $1.50.

Беріть правдиве. Дивіться за назвою "Gold Medal" на запечатаному пуделку.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

НОВІСТЬ! НА ПЯНО НОВІСТЬ!

35 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

в обробленню славного музика й композитора

В. БАРВИНСЬКОГО.

за 1-го доляра

КРАЩОГО И ДЕШЕВШОГО ВИДАННЯ ДОСІ НЕ БУЛО.

Головний склад у книгарні „Свободи":

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На дальшу боротьбу.

З Листопадового Свята, влаштованого українськими національними товариствами Ню Йорку дня 9-го листопада, було приходу $388.75.

З панахиди в укр. православній церкві при 14 вул. прийшло $57.25.

Разом вислано до Обєднання на боєву акцію $145.

За Комітет Листопадового Свята:

М. Банжак, голова; М. Мостенський, секретар; М. Яцишин, касиєр.

МОНТ КАРМЕЛ, ПА.

І ми відчули біль Рідної Землі.

У нас зібрано $100 і вислано до краю через Обєднання з таким призначенням: по $40 на боєву акцію і на допомогу нашим інвалідам, а $20 на Лемківську Бурсу.

Збірку перевели наші чесні громадяни: Григорій Дзвінка й Іван Воргач.

Жертвували: Братство Св. Димитрія $25; Братство Св. Володимира $5; Український Горожанський Клюб $5; І Воргач $5; А. Гардиш $2; М. Кривіцький $1.50; по $1: С. Сенькович, С. Гроґар, Г. Дзвінка, Д. Коропчак, М. Майчак, І. Вічацький, С. Мельник, О. Стухляк, А. Зулик, Т. Мирна, Ф. Яросевич, Д. Хомяк, Д. Мацинчак, Г Якимик, М. Гурбі, Н. Тодорів, Т. Задойко; по 50 ц.: М. Тудуй, С. Гамбаль, Л. Сивак, М. Василишин, І. Майчак, М. Вислоцький, С. Горошак, К. Гуретяк, Ю. Ладика, молод., Ю. Ошитко, І. Лучковський, І. Сенейко, Н. Сова.

Дрібними датками $12.50.

Разом зібрано $100.

Збірка в церкві з дня 2. листопада при панахиді за полягли борців принесла $20.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Збірка з віча дня 12. жовтня 1930 р.

Жертвували: К. Наконечна $10; М. Кізима $3; по $2: П. Єдлінський, П. Максимів, о. П. Корсуновський, Ф. Сабат, І. Александрович, В. Кушнір; по $1: П. Черкас, І. Мороско, панночка Мандюк, М. Костерка, І. Терлецький, П. Кенда, У. Грешак, В. Великий, М. Наконечна, Г. Сидор, С. Зборовський, П. Гольгун, П. Стадник, І. Єдлінський, Ф. Офедчук, А. Кривий, І. Случа, М. Скоропад, В. Гасій, П. Стадник, М. Бородайкевич, А. Забитовська, Г. Гавришкевич, М. Палажій, І. Сойка, Ф. Ковальчик, М. Доманський, К. Паславська, М. Дідун, М. Каспер, Ст. Прахтика, О. Михальчишин, Ю. Скоропад, М. Вольчинський, С. Синюк, І. Браток; М. Салковський 60 ц.; по 50 ц.: І. Бородайкевич, П. Чоп, М. Корсак, С. Судол, К. Онуф.

Приходу був з віча $68.10.

Розхід $24.10. — Осталося $40.

Ці гроші вислано на боєвий фонд через Обєднання. Збірка не була поміщена разом з дописом з віча, бо ще кількох донесли датки по віча.

Петро Черкас, секр. віча.

БАЛТИМОР, МЕРИЛЕНД.

Жертва на УВО.

Відділ 320 У. Н. Союза в Балтимор цінить гуманітарну працю Обєднання й так, як попередньо, так і на будуче буде помагати Обєднанню моряльно й матеріяльно. Ми делеґата на 5-тий конкрес Обєднання не висилаємо, бо безробіття в значній мірі на це не позволює, але ми високо цінимо працю заряду Обєднання й на будуче бажаємо кращих успіхів.

Взглядно на те, що в Галичині Ляшів катує наших братів, ми посилаємо жертву на боєву акцію в сумі $14.50, яку зложили: по $2: М. Дмитрів, Г. Шука і Ф. Приймак; по $1: О. Іванків, Т. Тарас, І. Ракочий, Г. Іваневич, Т. Захарчук, Н. Малко, М. Криж і С. Кузик; П. Марма 50 ц.

Йосиф Приймак, секр. 320 відд. У. Н. С.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й.

Збірка на УВО.

Дня 26. жовтня 1930 р. Українська Православна Громада в Джансон Ситі на церковній галі улаштувала протестаційне віче проти польського терору в Галичині.

На вічу промовляли місцеві бесідники, о. М. Запаринюк, гр. Лех і Американець, ветеран світової війни, адвокат Мирфи.

По промовах ухвалено резолюції, котрі того самого дня були вислані телеґрафічно до секретаря стейту у Вашинґтоні, до Американської Ліґи Націй у Вашинґтоні, до правительств Анґлії, Франції і до Ліґи Націй.

Теодор Коваль, секр. громади.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Пожертва на боєву акцію.

Братство Пресвятої Тройці переслало через Обєднання до краю 25 долярів на УВО. Гроші ці є прихід з балю, який урядило Братство.

ГЛЄСТЕНБУРІ, КОНН.

Жертва на УВО.

Слідуючі особи пожертвували на визволення Рідного Краю по $1: М. Ганкевич, П. Галун, І. П. З продажі „Сурми" одержано $1. Всю суму $4 вислано через Обєднання до краю.

ТАЙНА СМЕРТЬ ГЕН. КУТЕПОВА ВИЯСНЕНА.

Як відомо, 26-го січня ц. р. в білий день в середмістю Парижа схоплено московського генерала Кутепова. Здогадів було дуже багато. Та енерґічне поліційне слідство, як також і приватних осіб, не виявило нічого.

Цими днями паризькі часописи принесли зізнання одного з учасників схоплення, чекіста Фехнера, який зірвав зв'язки з большевиками й відмовився повернути в Москву.

„Кутепов помер у Франції, зараз же другого дня по схопленню" — розказує Фехнер. „Ріжні сліди в Нормандії та інші вістки — неправдиві. Тілині останки Кутепова вислано через Данціг до Москви й там знищено в присутности достойників з Г. П. У.

„Кутепова окружали зрадники. Цього дня, коли його схоплено, щов він на стрічу з одним аґентом Г. П. У., який щібито мав приїхати з Москви й передати йому ріжні відомости про червону армію.

„Сам плян схоплення Кутепова опрацьовано в Берлінській експозитурі Г. П. У. Москва довідалася про це щойно пізніше. Наміру вбити Кутепова не було. Його хотіли тільки вивезти в Парижа й переслухати.

„Кутепов всів до авта цілковито добровільно. При всіданню до критого авта йому саме подав руку Фехнер, а щойно в авті інший чекіст приложив йому до лиця наркотик.

„Смерть Кутепова в наслідок надмірно богато хльороформу була для чекістів своєрідною несподіванкою і дуже злутала справу. В самому нападі ніхто з аґентів паризької філії Г. П. У. участи не брав. Цілу роботу зробили аґенти з Росії, які приїхали до Парижа.

„Трупа Кутепова спалили в московській крематорії. При цій церемонії списано протокол, який і находиться в актах Г. П. У.".

PAIN-EXPELLER

МІЛІОНИ ВАШИХ ЗНАКОМИХ КАЖЕ

що вже вилікувались, коли ви їм раз вжили ліки з цих ліків. Вони вилікують вас на Ревматизм, Біль в Грудях, Біль Голови, Біль в Ногах, Біль Мускулярний, Шемаш Суставів, Біль в Ушах, Нервовий Біль, Ревматичний Біль, Жаравість, і ін. А приносять вам ще й ласкаве почування. Будьте вилікані.

Пишіть аптекарєм все що лікарям виписують. Кажіть, що торговельний знак, що почні буде ваших любезних чеканм. Ціна 1 зарплата аптекарєм. Продаєтеся в кождій аптеці кождого кождого.

У всіх аптиках за ценами 1 до кождого або просто РЕ.

The Laboratories of BAR-RICHTER & CO. Chemists and scientists BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах, займається переглядженем абстрактів виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокорені, патентові і прочі справи. 191—

ФАРМИ. Маю великий вибір фарм в стейті New Jersey на заміну за містом продаєтся також за готівку. Єсли Ваші прапери і знаходяться недалеко Jersey City, Elizabeth або New York, так я можу їх Вам знайняти за фарму недалеко але якщо від 25 до 45 миль від Jersey City. Фарми знаходяться в околицях Freehold, Highstown, Bordentown і Somerville, N. J. Найкращі є зі ставом і декотрі без ставу. Кождо фармер маю де є вся вигода як електрика, горяча вода, ванна і водний пед до орування. В тих околицях є дещо найдучшого роду і при цементових дорогах.

WALTER KOSTETSKI,
11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228.

Dr. SIMON BLOOM,
Спеціяліст від ушей, носа і горла.
1530 SHERIDAN AVE., NEW YOR.
Near Mt. Eden Avenue.
Години офісові: 9—11 рано.
Телефон: Davenport 0697.
83 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y
Години офісові: 1-2 попод., 6-7.30 веч
Телефон: Orchard 2949.

НАЙБІЛЬША КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ

„СВОБОДИ"

УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Вартість Книгарні $18,612.73.

Пишіть по найновійший катальоґ книжок Книжкові Крамниці

„SVOBODA"

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

АДРЕСИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЕНВЕР, Коло. Бр. Сою. сов. Духа, відбуде, кождоме всіх своїх членів, що рішили обовязувати в неділю, 7-го грудня, в годині 1-й пополудни, в гали церковній. Просяться всі члени прибути на ці збори, бо є дуже багато справ до полагодження, а також вибрати новий уряд на 1931 рік. — М. Колодій, рек. секр.

ФАРМА МОЛОЧНА, 208 акрів в стейті Ню Джерзи, мусить бути продана скоро: 100 акрів ліса і пасовиско, а решта чорної землі до орання. Дім 8 комнат, забудування і вигарне в добрім стані; 24 штук худоби, 3 коні, стадо курей, великий сеґорічний збір з поля. Ціна дуже приступна, готівки потрібно $5,000.

ФАРМА 42 АКРІВ в стейті Ню Джерзи, земля чиста і рівна, добра на бульбу. Дім 7 комнат, забудування першої класи, майже нові, знаряди і машинерія, 4 корови, 2 коні вартости $400, 700 курей, 15 безрог., великий сьоорічний збір з поля, фарма приносить около $200 місячно доходу. Ціна дуже приступна, готівки потрібно $4,000, також подобати фарми, упряженої і заосадженої так, як ся.

МАЄМО великий вибір ріжнородних фарм на продаж, з першої руки по Американцях, тано і на добрих услівях. Коли маєте замір купити собі добру ФАРМУ, приїдьте і кажіть, що ми маємо для ВАС. 282-4

Найлучша пора під зиму купувати фарму, бо є богато збіжа і другого збору, а можна таньше купити, як на весні. Голоситься до:

VETERAN REALTY CO., Inc.,
FARM DEPARTMENT,
693 JERSEY AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УЧУТЬСЯ ТОРГОВЛІ. ЗАЧИНАЙ БИЗНЕС СЬОГОДНЯ БЕЗ ГРОШЕЙ.

Школа Торговлі, найтаньше виявний, підручник на [illegible] моєї, вислана на деяких [illegible] дарі, пересл. до тобар купі [illegible] кілько платити. Ціна $1.00 [illegible] читає і тому не подобається [illegible] немо гроші. Вложть оден [illegible] васта і удержайте.

SURMA,
103 AVENUE A, NEW YORK N.

ПОШУКУЮ Володимир [illegible] сього з села Курдибанівка [illegible] Бучача, Галичина. Він був [illegible] в Болтимор. Маю до нього [illegible] ну справу. Хто би знав при [illegible] він сам, нехай зголосить [illegible] адресу.

ІВАН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ,
509 — 16 th St., Watervliet N.

БУДУЮ СТАРИЙ ПІДСТ[illegible] ШИНА Укр. Гал. Армії [illegible] ювальну боротьбу, [illegible] ґраці і знаходиться тепер [illegible] шан матеріяльним [illegible] сить сею дорогою ук[illegible] шан громадянство дати [illegible] ганти. По факту спинення [illegible] школи просвітної. [illegible] ку американської будо[illegible] родини кождого й кождо [illegible] мадянську допоможе [illegible] ньому борцеви та поміщ[illegible] де можнаб дістати ще [illegible]

STEVE ZAYSZLY
9 Thompson St., Raritan N.

З ПРИЧИНИ ПОТРЕБИ ГОТІВ[illegible] на спілку пейного морґе[illegible] ярів земі із одній обо[illegible] целять) по $150 за акер [illegible] Amswell Township, Норгем [illegible] ма дежить близько вик[illegible] часоу дуже для Сварт[illegible] ди які плачено по $500 [illegible] ґазетні новинки і пов[illegible] частя правдиві — се [illegible] вищо заінтересувати [illegible] гроші на інвестицію, а [illegible] мешканців в Трентоні [illegible] лодіяся листовно до адреси

ВЛАСТИТЕЛЬ,
22 Troy Street, Jersey City N.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 Avenue B.
New York, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Тел.: ALGONQUIN 8625.
Урядові години: рано від [illegible] 1., вечер від 6 до 8. [illegible] від 12 до 1-ної впослудні [illegible] після умови.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
9 LIVINGSTON PLACE,
NEW YORK CITY
(ріг 16th Street (з. 318 East) [illegible] напроти нового шпиталю [illegible]
1st Ave. 1 Stuyvesant Park
Telephone: Stuyvesant 6760.

СТІНН[illegible] КАЛЕНДА[illegible]
НА 1931 РІ[illegible]
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.
Маємо на складі 50 ріжнородних [illegible] ендарів на 1931 рік. — Календ[illegible] трукований на жирнім [illegible] значені червоними буквами [illegible]
Ціна за один календар [illegible] з [illegible] сидоць, з 4 по доляра.
35, $1.25 вищесмо 4 Стіни [illegible] ді до Старого Краю до Ваш[illegible] знакомих або де Ви даєте [illegible] ми пришлемо Вам на це [illegible] сілку.
Шановним агентам і [illegible] хотять заняти продаж [illegible] ви, висилаємо даром сто [illegible] ендарів по гурсій цін [illegible] рединни надісланим $5.00 [illegible] штук окремих календарів [illegible] одинаци, а опісля замовл[illegible] число. Замовлення [illegible] адресу:

UKRAINIAN BAZAR.
170 E. 4th St., New York N.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ [illegible] КЛАД В НЮЙОРКУ І НА ОКОЛИЦЯХ
Ми робимо гарні позорини
ПО $150
без ріжниці як далекі [illegible] ности, кличте нас:
Office: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 8882, або Wi[illegible] 1536, Newark, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАЛИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В ЮНІОН, ВИКОНУЄ УП. NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ТАРЗАН СЕРЕД МАЛП. (7)

Вони скоро прийшли до переконання, що вони не можуть найти спокою та безпечеснства так довго, поки грубі стіни не будуть їх відділювати від життя джунґлів. На другий день рано, зараз по бідним сніданню, лорд Грейстовк став працювати над виставленим домом. Робота йшла йому тяжко, хоч він ставив тільки одну кімнату.

Два місяці пізніще вони вже зажили добре, і не почувалися би зле, якби не вічний страх перед дикими звірами та невпинна самота. Ночами дикі звірі гаркали й ревіли під їх малою хатиною, але вони вже привикли до сих частих, дивних голосів.

Три рази опісля вони бачили на хвилину великі, чоловіко-подібні постаті, але ніколи не вдалося їм бачити їх на малу віддаль так, щоби бачити хоч би, чи се звірі чи люди. Одного дня зпоудини, як вони працювали над виставленим підданя до своєї хати, через дерева перебігла громадка малих малп, кричачих зі страху.

Тікаючи, малпи кидали очима-поляд себе й наконець задержалися недалеко від Грейстовка, дивлячи щось у подрожненню, немовби про наближаюцуся небезпеку. Нарешті він побачив се, чого малпи так сильно боялися, — страшну постать чоловіка-звіра, котрого вони бачили бути кілька разів на ще ока.

Він зближався через пущу — величезний малполюд, виплаючи з грудий слабкий горлянний гаркіт, чис від часу немовби гавкаючи тихо. Грейстовк, що стояв подальше від хати, мав у руках тільки сокиру. Звір стояв між ним і хатою, відтинаючи йому відворот.